

VERGİ KİMLİK NUMARASI KULLANIM MECBURİYETİ VE TÜRKİYE CUMHURİYETİ KİMLİK NUMARASI İLE VERGİ KİMLİK NUMARASININ BİRLEŞTİRİLMESİ

● Altar Ömer ARPACI* ●

Maliye Bakanlığı Gelirler Kontrolörü

- GİRİŞ:

4 Nisan 1998 tarih ve 23307 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 4358 sayılı Vergi Kimlik Numarası Kullanımının Yaygınlaştırılması Hakkında Kanun¹ da söz konusu Kanunun amacı Kanunun 1’inci maddesinde yer almaktadır. Buna göre bu Kanunun amacı; vergiyi doğuran olayların ve mükelleflerin zamanında tespit edilmesi için vergiyi doğuran olayla ilgili işlemlerin yapılması sırasında gerçek ve tüzel kişilerden vergi kimlik numaralarının aranılması, düzenlenecek belge ve tutulacak kayıtlarda vergi kimlik numarasına yer verilmesi suretiyle vergi ziyaının önlenmesinin sağlanmasıdır.

“Vergi kimlik numarası” tabiri, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu’nun 8. maddesi uyarınca gerçek ve tüzel kişilere verilen vergi numarasını ifade etmektedir. Yaptıkları tescil, izin, onay ve diğer işlemler nedeniyle bu işlemlere taraf veya muhatap olanların vergi kimlik numaralarını tespit ve kayıt ve belgelerinde gösterme mecburiyeti kapsamına alınan gerçek ve tüzel kişiler ile kamu idare ve müesseselerine, mecburiyet kapsamına alındıkları tarih itibarıyla mevcut belge ve

kayıtlarında vergi kimlik numarasına ilişkin eksikliklerin giderilmesi için süre tespit etmeye, belge ve işlem türleri itibarıyla uygulamanın başlangıç tarihlerini belirlemeye ve bu Kanunun uygulanması ile ilgili usul ve esasları düzenlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir. (4358 sayılı Kanun Md 4)

Maliye Bakanlığı’nca vergi kimlik numarası kullanım mecburiyetine ilişkin belirlemeler 240, 247 ve 262 sıra nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği², 1, 2 ve 3 sıra nolu Vergi Kimlik Numarası Genel Tebliği³ ile yapılmıştır.

Diğer taraftan, 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu’nun⁴ 47. maddesinde; “(1) Kişiler adına düzenlenecek olan her türlü form, beyanname, kimlik kartı, vergi kimlik kartı, sürücü belgesi, pasaport gibi bütün tanıtıcı belgelerde Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasına yer verilir.

(2) Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası kurumlar ile diğer gerçek ve tüzel kişilerin her türlü işlem ve kayıtlarında esas alınır...” hükmü yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen hükümler çerçevesinde, Türkiye Cumhuriyeti tabiyetinde

* Manisa Vergi Dairesi Başkanlığı Gelir İdaresi Grup Müdürü V.

¹ Tam adı “Vergi Kimlik Numarası Kullanımının Yaygınlaştırılması ve Noterlik Kanunu, İcra ve İflas Kanunu, Tapu Kanunu, Karayolları Trafik Kanunu, Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun, Bankalar Kanunu, Posta Kanunu ile Pasaport Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”

² 240 no’lu Tebliğ 28 Haziran 1995 tarih ve 22327 sayılı Resmi Gazete’de,
247 no’lu Tebliğ 10 Ocak 1995 tarih ve 22519 sayılı Resmi Gazete’de
262 no’lu Tebliğ 6 Şubat 1998 tarih ve 23250 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

³ 1 no’lu Tebliğ 18 Nisan 1998 tarih ve 23317 sayılı Resmi Gazete’de,
2 no’lu Tebliğ 19 Haziran 2001 tarih ve mükerrer 24437 sayılı Resmi Gazete’de
3 no’lu Tebliğ 29 Ağustos 2006 tarih ve 26274 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

⁴ 29 Nisan 2006 tarih ve 26153 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

bulunan gerçek kişilerin, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numaralarının vergi kimlik numarası olarak kullanılmasına ilişkin açıklamalar ve vergi kimlik numarası kullanım mecburiyetine ilişkin Maliye Bakanlığı'nca yapılan belirlenmeler makalemizin konusunu teşkil etmektedir.

II – VERGİ KİMLİK NUMARASI KULLANIM MECBURİYETİ

A - İthalat Yapacak Olan Gerçek Ve Tüzel Kişiler

Gerçek kişiler, adreslerini içeren bir dilekçe ile onaylı nüfus cüzdanı örneğini (bu kişiler, onaylı nüfus cüzdanı yerine, nüfus cüzdanlarının arkalı önlü çekilmiş okunaklı bir fotokopisini aslı ile birlikte ibraz edip vergi dairesi yetkililerine onaylatabileceklerdir) ikametgahlarının bulunduğu yerdeki vergi dairesine,

Kurumlar vergisi mevzuuna girmeyen tüzel kişiler ile kamu kurumları, yetkililerinin imzalarını taşıyan bir yazı ile merkezlerinin bulunduğu yer vergi dairesine, müracaat ederek vergi numarası alacaklardır.

Vergi numarası alınması sırasında bildirilen adres ve nüfus bilgilerinde sonradan meydana gelecek değişikliklerin, numaranın alındığı vergi dairesine bildirilmesi gerekmektedir.

Ancak, yapılacak ithalatın ticari mahiyette olması halinde yukarıda belirtilen kişiler, vergi mükellefiyetlerinin tesisine ilişkin gerekli işlemleri yaptırmak üzere vergi dairelerine başvuracaklardır.

B - Yeni Kurulacak Sermaye Şirketlerinin (Anonim Şirket, Limited Şirket ve Eshamli Komandit Şirket) Kurucu Ortakları, Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri ile Genel Müdürleri

Yeni kurulacak sermaye şirketlerinin (anonim şirket, limited şirket ve eshamlı komandit şirket) kurucu ortakları, yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile genel müdürleri, vergi dairelerine şirketin mükellefiyet kaydının tesisinden önce

vergi numarası alacaklardır.

Şirket yönetim kurulu, şirketi temsile yetkili kimseleri tescil edilmek üzere ticaret siciline bildirdiklerinde, temsil yetkisine ilişkin kararın noterlikçe tasdik edilmiş bir suretini, bağlı oldukları vergi dairesine vererek temsilci adına vergi numarası alınmasını sağlayacaklardır.

Bu şekilde numara almış olan kişilerin daha sonra yönetim kurulu başkan ve üyeliğinden, şirket temsilciliğinden veya ortaklıktan ayrılması durumunda bu değişiklik şirketin bağlı olduğu vergi dairesine bildirilerek, yerine gelen yeni üye ya da vergi numarası alması gereken ortağın, numara alması sağlanacaktır.

C - Motorlu Taşıt Alan ve Satan Gerçek ve Tüzel Kişiler

Motorlu taşıtları alan ve satan gerçek ve tüzel kişiler yapacakları taşıt alım-satım işlemlerinde vergi numarası kullanmak zorundadırlar. Bu nedenle vergi numarası bulunmayan gerçek ve tüzel kişilerin bu işlemler için vergi numarası almaları gerekmektedir.

Trafik, belediye ve liman sicil memurları, noterler, gümrük memurları, Ulaştırma Bakanlığı sivil hava vasıtaları sicil memurları ile yetkili satıcılar ve motorlu araç ticareti yapanlar gibi, taşıtların her türlü iktisap, ithal ve devir işlemlerini yapanlar, taşıtı alan ve satan gerçek ve tüzel kişiler adına düzenlenen "Motorlu Taşıtların Satış veya Devrine Ait Bildirim"de vergi numarasının bulunup bulunmadığı hususunu arayacaklardır.

D- Gayrimenkul Satın Alanlar, Satanlar ve Lehine İpotek Tesis Edilenler (Alacaklı) ile Bina İnşa Ettirip Tapuya Tescil Ettirenler

Gayrimenkul alan, satan ve lehine ipotek tesis edilenler ile bina inşa ettirip tapuya tescil ettiren gerçek ve tüzel kişilerden, vergi numarasını ibraz etmeleri istenecektir. Bu nedenle, söz konusu işlemlere taraf olacak gerçek ve tüzel kişilerden vergi numarası bulunmayanlar herhangi bir vergi dairesine müracaat ederek vergi

numarası alacaklardır. Tapu daireleri söz konusu işlemlerin tamamlanmasından önce ilgililerin vergi numarasını aramak ve bu numarayı 220 Sıra no'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği⁵ ekinde yer alan (1) ve (2) no'lu bilgi formlarına yazmak zorundadırlar.

Genel ve katma bütçeli idarelerin⁶ taraf olduğu alım-satım, ipotek ve bina inşa işlemlerinde bu idarelerden vergi numarası aranmayacaktır.

E – Bankacılık İşlemleri

1 - Bankacılık ve Mali Hizmet İşlemleri

4389 sayılı Bankalar Kanunu'na veya özel kanunlara göre kurulmuş ve kurulacak bankalar ile yabancı ülkelerde kurulmuş olup da Türkiye'de şube açmak suretiyle faaliyette bulunan veya bundan sonra Türkiye'de şube açarak faaliyete geçecek olan bankalar (off-shore şubeleri dahil), 01.09.2001 tarihinden itibaren 4389 sayılı Bankalar Kanunu'nun 20. maddesinin 4. fıkrası hükmü uyarınca, aynı fıkra da belirtilen bankacılık ve mali hizmetlerinde, müşterilerinin vergi kimlik numaralarını tespit ederler ve kullanırlar.

2 - Her Nev'i Tahvil, Bono ve Borçlanma Senedi İşlemleri

Bankalar (T.C. Merkez Bankası dahil) ve aracı kurumlar 01.09.2001 tarihinden itibaren her nev'i tahvil, bono ve borçlanma senedi sattıkları müşterileri adına açtıkları hesaplarda; bunların kupon bedelleri ile vadeleri bitiminde gerek makbuz gerek fiziki olarak bu menkul kıymetleri ibraz eden kişilere itibari değerlerini nakden veya hesaben ödeme veya başka bir hesaba havale işlemlerinden önce, vergi kimlik numaralarının

tespiti ve kullanımı ile ilgili işlemleri yapacaklardır.

3 - Kredi Kartı Okuma Makinesi İşlemleri

Bankalar ve kredi kartı okuma makinesi (pos makinesi ve imprinter cihazı) veren diğer kuruluşlar, üye işyerlerine kredi kartı okuma makinesi vermeden önce, müşterilerinin vergi kimlik numaralarının tespiti ve kullanımı ile ilgili işlemleri yapacaklar ve bu müşterileri ile birlikte daha önce kredi kartı okuma makinesi verdikleri üye işyerlerinin bu cihazlarla yaptıkları satış tutarlarını, aylık dönemler itibarıyla Maliye Bakanlığı'na göndermeye devam edeceklerdir.

4 - Havale İşlemleri

Bankalar, yurt içi ve yurt dışına yapılan 19.107.- YTL.⁷ veya muadili yabancı parayı geçen tutardaki Türk Lirası ve döviz havalelerini yapmadan önce göndericinin, havalenin yurt içine yapılması halinde (yurtdışından yapılan havaleler dahil) ödeme yapılmadan önce ayrıca alıcının da vergi kimlik numarasının tespiti ve kullanımı ile ilgili işlemleri yapacaklardır. Yabancı para havale miktarının hesaplanmasında T.C. Merkez Bankası'nın işlem günündeki efektif alış kuru uygulanacaktır.

5 - Çek ve Senet (Bono) İşlemleri

Bankalar (T.C. Merkez Bankası dahil), çek karnesi verecekleri müşterileri ile her ne ad altında olursa olsun tahsil için alınan çek bedellerinin ödenmesinden önce ödeme yapılacak kişiler ile tahsile kabul edecekleri senetler ve senet karşılığı kullandıracakları avans kredilerinde teminata alacakları senetleri, tahsilat ve teminat için kabul etmeden önce senedi tahsile veya temi-

⁵ 25 Aralık 1992 tarih ve 21446 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

⁶ katma değer vergisi tevkifatı yapmakla sorumlu olan kurumlar arasında sayılan, genel bütçeye dahil daireler ve katma bütçeli idareler kavramları 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile yeniden ele alınmış bulunmaktadır. Buna göre 2006 mali yılından itibaren genel bütçe kavramı ile, Devlet tüzel kişiliğine dahil olan ve 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin bütçesi anlaşılmalıdır. katma bütçeli idareler"i ise yine bugünkü "özel bütçeli idareler" olarak anlamak lazımdır.

⁷ Bu tutar 2006 yılında uygulanan tutardır.

Havale işlemleri için 2001 yılı için 5 milyar TL tespit edilmiş olup, 2002 yılından itibaren tespit edilen tutar her yıl yeniden değerlendirilerek artırılarak uygulanacaktır. Havale gönderilmesi işlemleri ile ilgili olarak; havalenin gönderildiği kurum havale gönderen kişinin vergi kimlik numarasını tespit edecek ve havalenin gönderildiği yerde bulunan kurum ise havale tutarını havale alıcısına ödmeden önce alıcının vergi kimlik numarasını tespit edecektir.

nata veren kişinin vergi kimlik numarasının tespiti ve kullanımı ile ilgili işlemleri yapacaklardır.

F – Diğer İşlemler

1 - Sermaye Piyasası Kanunu Kapsamındaki Kurumlarca Yapılacak İşlemler

Sermaye Piyasası Kanunu kapsamına giren sermaye piyasası faaliyetlerinde bulunan sermaye piyasası kurumları, 01.09.2001 tarihinden itibaren müşterilerine hesap açmadan, sözleşme ve işlemleri yapmadan önce, vergi kimlik numaralarının tespiti ve kullanımı ile ilgili işlemleri yapacaklardır.

2 - Ödünç Para Verme İşlemleri

Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname uyarınca; ödünç para verme işleriyle uğraşan veya ödünç para verme işlerine aracılık eden ikrazatçılar, faktoring şirketleri ve finansman şirketleri, 01.09.2001 tarihinden itibaren müşterilerine hesap açmadan, sözleşme ve işlemleri yapmadan önce vergi kimlik numaralarının tespiti ve kullanımı ile ilgili işlemleri yapacaklardır.

3 - Özel Finans Kurumlarınca Yapılan İşlemler

Türkiye'de kurulmuş ve kurulacak olan özel finans kurumları, 01.09.2001 tarihinden itibaren özel cari hesaplar ve kar ve zarara katılma hakkı veren hesaplar ile toplanan fonların üretim desteği sağlanması, kira akdi (leasing), kar ve zarara katılma yöntemi, mal karşılığı olan vesaikin alım satımı yoluyla kullandırılması işlemlerinde müşterilerine hesap açmadan, sözleşme ve işlemleri yapmadan önce, vergi kimlik numaralarının tespiti ve kullanımı ile ilgili işlemleri yapacaklardır.

4 - Yetkili Müesseselerce Yapılan İşlemler

Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar'a ilişkin Tebliğler uyarınca kurulan ve kurulacak olan yetkili müesseseler, 3.000 Amerikan Doları veya muadili efektif/döviz alış ve satış işlemlerinde ve müşterileriyle yapacakları

sözleşmelerde işlem ve sözleşmeleri yapmadan önce, vergi kimlik numaralarının tespiti ve kullanımı ile ilgili işlemleri de yapacaklardır.

Söz konusu düzenleme; bankalar, özel finans kurumları ve posta merkezleri için de geçerlidir.

5 - Posta Merkezi İşlemleri

Posta ve Telgraf Teşkilatı (PTT) merkezleri, posta çeki hesabı veya döviz pozisyonlu posta cari hesabı açtırmak için müracaat eden kişilerden, 01.09.2001 tarihinden itibaren hesap açmadan ve sözleşme düzenlemeden önce, vergi kimlik numaralarının tespiti ve kullanımı ile ilgili işlemleri de yapacaklardır.

Posta havalesi yapan PTT merkezleri ve şubeleri, havale işlemlerinde, vergi kimlik numarasının tespiti ve kullanımında bankalar için getirilmiş olan düzenlemelere, döviz alımı yapan PTT merkezleri ve şubeleri, döviz alış işlemlerinde vergi kimlik numarasının tespiti ve kullanımında yetkili müesseseler için getirilmiş olan düzenlemelere uyacaklardır.

6 - Finansal Kiralama İşlemleri

Finansal Kiralama Kanunu'na göre kurulan ve kurulacak olan finansal kiralama şirketleri 01.09.2001 tarihinden itibaren finansal kiralama işlemleri ile ilgili sözleşmeleri yapmadan önce müşterilerinin vergi kimlik numaralarının tespiti ve kullanımı ile ilgili işlemleri yapacaklardır.

7 - Sigortacılık İşlemleri

Sigorta Murakabe Kanunu'na göre Türkiye'de kurulmuş ve kurulacak olan sigorta şirketleri ile yabancı ülkelerde kurulmuş olup da Türkiye'de şube açmak suretiyle faaliyette bulunan veya bundan sonra Türkiye'de şube açarak faaliyete geçecek olan sigorta ve reasürans şirketleri, 01.09.2001 tarihinden itibaren her türlü sigorta sözleşmelerini yapmadan önce, sözleşme ve işlemlerin sahibi, muhatabı veya tarafı olan kişilerin vergi kimlik numaralarının tespiti ve kullanımı ile ilgili işlemleri yapacaklardır. Sigorta sözleşmeleri

yapan banka şubeleri ve sözleşme yapma yetkisine haiz tüm aracı kuruluşlar da bu hükümlere uyacaklardır.

G - Vergi Kimlik Numarası Kullanım Mecburiyeti ile İlgili Diğer Hususlar ve Ceza Uygulaması

Vergi kimlik numarası kullanma mecburiyeti kapsamındaki işlemlerin sahibi, muhatabı veya tarafı olacak gerçek ve tüzel kişiler, vergi kimlik numaralarını, vergi dairesinden almış oldukları vergi kimlik kartı, tahakkuk fişi, tahsil alındısı, vergi dairesi makbuzu, vergi levhası ve vergi dairesi yazısı ile tevsik edebileceklerdir.

Müşterilerin bir kez tespit edilerek kurum kayıtlarına alınan vergi kimlik numaraları, müteakip her türlü işlemlerinde de kullanılacaktır. İşlemlerin internet, intranet ve benzeri elektronik araçlarla yapılması durumunda da vergi kimlik numarası aranılacaktır.

Yurt dışında yerleşik kişilere verilecek hizmetler için vergi kimlik numarası aranmayacaktır. Ancak, dar mükellefiyete tabi gerçek ve tüzel kişilerden Türkiye'de işyeri olan veya daimi temsilci bulunduranlar, yapacakları bankacılık ve diğer mali işlemlerinde, kendilerinin veya daimi temsilcilerinin adına alınmış vergi kimlik numaralarını kullanacaklardır.

Söz konusu işlemlerin küçükler ve kısıtlılar adına yapılması halinde, bu kişilerin vergi kimlik numarasının tespit ve kullanımı ile ilgili işlemler yapılmakla birlikte, veli, vasi ve kayyımların; vekaletname ile işlem yapılması durumunda, vekalet veren kişinin vergi kimlik numarasının tespiti ve kullanımı ile ilgili işlemler yapılmakla birlikte, vekil tayin edilen kişilerin; işlemin birden fazla kişi adına yapılması halinde, her bir kişinin vergi kimlik numarası tespit edilecek ve kullanılacaktır.

Söz konusu mecburiyete uymayanlar, yaptıkları işlemlere ilişkin bildirimleri Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslara göre yerine getirmeyenler ile vergi kimlik numaralarını gizleyen veya bilerek bu konuda gerçeğe aykırı beyanda bulunan ya da sahte veya yanıltıcı belgeler ibraz edenler hakkında, 4358 sayılı Kanun'un 5. maddesi ile Vergi Usul Kanunu'nun 353. maddesinin 7 ve 9 numaralı bentleri uyarınca işlem yapılacaktır. Vergi Usul Kanunu'nun 353. maddesinin 7. bendinde, anılan Kanunun 8. maddesinin son fıkrası uyarınca getirilen mecburiyete uymaksızın işlem yapanlara, her bir işlem için 150 Yeni Türk Lirası⁸ özel usulsüzlük cezası kesileceği hükme bağlanmıştır. Ayrıca söz konusu maddenin 9. bendinde, 4358 sayılı Kanun uyarınca işlemlerinde vergi kimlik numarası kullanma zorunluluğu getirilen kurum ve kuruluşlardan yaptıkları işlemlere ilişkin bildirimleri Maliye Bakanlığı'nın belirleyeceği standartlardaki araçlarla (yazı, manyetik ortam, disket, mikro film, mikro fiş gibi) ve zamanlarda yerine getirmeyenler hakkında 600 Yeni Türk Lirası⁹ özel usulsüzlük cezası kesileceği; ceza kesilenlerin, ödedikleri cezayı, fiilleriyle ceza kesilmesine neden olan kişilere rücu edebilecekleri hükmü yer almaktadır.

Özel kanunlar veya bu Kanun hükümleri uyarınca Maliye Bakanlığı tarafından getirilen vergi kimlik numarasını tespit etmek, belge, hesap ve kayıtlarında göstermek zorunluluğuna uymayanlar hakkında, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 353. maddesinde yazılı özel usulsüzlük cezasının yanında ayrıca, özel kanunlarında daha ağır bir ceza öngörülmediği takdirde, üç aydan bir yıla kadar hapis cezası hükmolunur.

Kamu idarelerince yapılan işlemlerde bu cezanın muhatabı, ilgili mevzuata göre belgeleri düzenlerken, hesap ve kayıtları tutarken vergi kimlik numarasını tespit ve kaydetmekle yetkili ve

⁸ 1 Ocak 2006 tarihinden geçerlidir. (354 sıra nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği 17 Aralık 2005 tarih ve 26026 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.)

⁹ 1 Ocak 2006 tarihinden geçerlidir. (354 sıra nolu VUK Genel Tebliği)

görevli olanlardır. Vergi kimlik numaralarını gizleyen veya bilerek bu konuda gerçeğe aykırı beyanda bulunan ya da sahte veya yanıltıcı belgeler ibraz edenler hakkında üç aydan on aya kadar hapis cezasına hükmolunur. Tüzel kişiler, küçükler, kısıtlılar ile tüzel kişiliği olmayan teşekküller adına, yukarıda yazılı fiillerin işlenmesi halinde uygulanacak hapis cezası, bu fiilleri işleyenler hakkında uygulanır.

III – TÜRKİYE CUMHURİYETİ KİMLİK NUMARASI İLE VERGİ KİMLİK NUMARASININ BİRLEŞTİRİLMESİ

A – Gerçek Kişiler

1 – Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşı Olan Kişiler

Bugüne kadar vergi kimlik numarası almış olan Türkiye Cumhuriyeti tabiyetinde bulunan gerçek kişilerin vergi kimlik numaraları ile Türkiye Cumhuriyeti kimlik numaralarının eşleştirilmesi sonucunda, vergi dairesi kayıtlarında Türkiye Cumhuriyeti tabiyetinde bulunan gerçek kişilerin vergi kimlik numaraları onbir haneli rakamdan oluşan Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasına dönüştürülmüş olup, 1 Temmuz 2006 tarihinden itibaren vergi dairelerince fiilen Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası kullanılmaya başlanılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti tabiyetinde bulunan gerçek kişiler için vergi kimlik numarası olarak Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasının kullanılmaya başlanıldığı tarihten itibaren, belgelerde vergi kimlik numarası satırına onbir haneli Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası yazılacaktır.¹⁰

Yapılan dönüştürme işlemi sonucunda, Vergi Usul Kanununun 8. maddesinin son fıkrasına istinaden çıkarılan 240, 247 ve 262 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile 4358 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak çıkarılan 1 ve 2 sıra numaralı Vergi Kimlik Numarası Genel Tebliğlerinde belirtilen işlemlere taraf olan ve işlemleri gerçekleştirecek kişi ve kuruluşlara vergi kimlik numaralarını ibraz etmek zorunda bulunan Türkiye Cumhuriyeti tabiyetindeki gerçek kişiler vergi kimlik numarası olarak, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numaralarını ibraz edeceklerdir.

2 – Yabancı Uyruklu Olan Kişiler

Türkiye Cumhuriyeti tabiyetinde olmayan yabancı uyruklu gerçek kişilere, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası verilmediğinden, bunlar vergi dairelerince kendilerine verilen on haneli rakamdan oluşan vergi kimlik numaralarını kullanmaya devam edeceklerdir.

B – Tüzel Kişiler

Vergi mükellefiyetini gerektirecek bir faaliyet nedeniyle mükellef olan ya da vergi mükellefiyetini gerektirecek bir faaliyeti bulunmayan, ancak Vergi Usul Kanunu'nun 8. maddesinin son fıkrasına istinaden çıkarılan 240, 247 ve 262 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile, 4358 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak çıkarılan 1 ve 2 sıra numaralı Vergi Kimlik Numarası Genel Tebliğlerinde belirtilen işlemlere taraf olan ve işlemleri gerçekleştirecek kişi ve kuruluşlara vergi kimlik numaralarını ibraz etmek zorunda bulunan tüzel kişiler, daha önceden olduğu gibi mevcut ya da vergi dairelerinden yeni alacakları on haneli vergi kimlik numaralarını ibraz edeceklerdir.

¹⁰ Öteden beri faaliyetine devam eden Türkiye Cumhuriyeti tabiyetinde bulunan gerçek kişi mükelleflerce halen kullanılmakta olan ve Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre düzenlenmesi ve kullanılması zorunlu belgeler, tükeninceye kadar kullanılmaya devam olunacaktır. Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasının vergi kimlik numarası olarak kullanılmaya başlanıldığı tarihten itibaren bastırılacak veya tasdik ettirilecek belgelerde ise yeni vergi kimlik numarası kullanılacaktır. Yine öteden beri faaliyetine devam eden Türkiye Cumhuriyeti tabiyetinde bulunan gerçek kişi mükelleflerden; 3100 Sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanun gereğince ödeme kaydedici cihaz kullananlar, ödeme kaydedici cihazlarını, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numaralarının vergi kimlik numarası olarak kullanılmaya başlanıldığı tarihten itibaren, cihazlarının kullanma kılavuzlarından yararlanarak (cihaz mührünü bozmadan) tuşlarına basmak suretiyle fiş üzerine yeni vergi kimlik numarasını yazacak şekilde programlayacaklar veya aynı işlem yetkili servislere yaptırabileceklerdir.

Ticaret Sicil Memurlukları, yeni kurulacak sermaye şirketlerinin (anonim şirket, limited şirket ve eshamlı komandit şirket) kurucu ortakları, yönetim kurulu başkan ve üyeleri, genel müdürleri ile limited şirkette müdürlerden Türkiye Cumhuriyeti tabiyetinde olanların, vergi kimlik numarası olarak Türkiye Cumhuriyeti kimlik numaralarının, yabancı uyrukluların ise vergi dairelerinden alınacak vergi kimlik numaralarının, ilgili belgelere yazılmasını sağlayacaklardır.

C – Uygulamanın Başlama Tarihi

Vergi Kimlik Numarası Genel Tebliği ile yukarıda belirtilen Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde, vergi kimlik numarasını tespit etme ve kullanma yükümlülüğü getirilen gerçek ve tüzel kişiler, Türkiye Cumhuriyeti tabiyetindeki gerçek kişilerin anılan tebliğlerde belirtilen işlemleri için vergi kimlik numarası olarak, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını tespit etme ve kullanmaya 1 Kasım 2006 tarihinden itibaren başlayacaklardır.

3 no'lu Tebliğin yayım tarihi olan 29 Ağustos 2006 tarihinden, 1 Kasım 2006 tarihine kadar, vergi kimlik numarasına ilişkin eski düzenlemelerin geçerli olacağı açıktır. Bu sebeple 3 no'lu Tebliğin yayım tarihinden, 1 Kasım 2006 tarihine kadar ilgili işlemler için vergi kimlik numarası aranmaya devam edilecek; temin edilebilmesi durumunda da isteğe bağlı olarak ve vergi kimlik numarasına ek olarak Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası kullanılabilecektir.

Geçiş sürecinde olası problemlerin önlenmesi amacıyla, 1 Kasım 2006 ile 1 Ocak 2007 tarihleri arasında, anılan işlemler vergi kimlik numarası veya Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasından herhangi birisiyle yapılabilecektir.

1 Ocak 2007 tarihinden itibaren ise bahse konu olan tüm işlemlerde, Türkiye Cumhuriyeti tabiyetindeki gerçek kişiler için vergi kimlik numarası olarak, yalnızca Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası kullanılacaktır.